

[Arne Bjerregaard]

øvrigt skal vi gerne tilsige lovforslaget vores fulde støtte.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for den velvillige behandling, dette lovforslag har fået.

Argumentationen for at ændre den paragraf, som vi er enige om er rigtig, afspejler en tvivl hos os alle om, hvordan man skal gribe ind i de strukturændringer, der sker i øjeblikket. Jeg tror ikke, der er nogen af partierne, der helt har afklaret med sig selv, hvor konsekvenserne af den økonomiske krise bærer hen. Derfor synes jeg, det er tilfredsstillende, at vi kan blive enige om, at denne lille ændring tager vi, og så lader vi være med at ændre landbrugsloven i 3 år. Så bruger vi de 3 år til at finde ud af, hvad udviklingen vil kræve af os at vi ændrer. Jeg føler med mig selv, at det er meget svært at se, om det bliver de store heltidsbedrifter eller det bliver en kombination eller det bliver bedre med deltidsbedrifter. Det er meget svært på nuværende tidspunkt at finde ud af, hvilken driftsform der er den bedste både økonomisk og familiemæssigt.

Jeg synes, det er godt, at vi nu er blevet enige om at ændre hovederhvervskravet, lempe det, således at vi kommer mere i overensstemmelse med den praksis, man har indført med dispensationer. Det er i hvert fald aldrig heldigt at have en lovgivning, som man skal dispensere fra i 90 pct. af tilfældene. Så er det på tide, at man ændrer den lovgivning, for så er den altså ikke i overensstemmelse med det, den egentlig skulle tilsigte.

Spørgsmålet er, hvad der kan ske inden for de 3 år. Det ved vi ikke, men vi ved så meget, at jeg synes, vi skal lade landbrugsdebatten om strukturen fortsætte. Vi er mere uforpligtede, vi bliver ikke hængt op på et bestemt standpunkt, for det binder ikke før efter 3 år. Det synes jeg er et godt udgangspunkt for en afslappet politisk debat om disse problemer.

Hr. Halvgaard rejste spørgsmålet om at ophæve kravene i hovederhvervs-kriteriet. Det er jo det, vi er på vej til i dette lovforslag med de 75 pct. af den sammenlignelige indkomst i henhold til moderniseringsloven. Det er den, der kommer til at gælde i de kommende 3 år. Men selvfølgelig bliver der også

der en mulighed for en dispensation. Vi kommer jo ud for tilfælde i dag, hvor vi bliver nødt til at give dispensation op til 100 pct. Hvis de unge landmænd har købt og den eneste mulighed for, at de kan få budgettet til at hænge sammen, er, at de skaffer sig en arbejdsindkomst uden for landbruget et stykke tid, ellers kan de ikke klare økonomien, så kan man give dispensation. Men dispensation skal ikke være en regel. Det er, som ordet siger, en dispensation.

Hr. Larsen-Ledet var inde på uddannelseskriteriet. Jeg må henholde mig til, hvad der står i bemærkningerne, at man skal have været i praktisk landbrug i mindst 3 år efter det 18. år inden for de sidste 20 år. Det er en lempelse i forhold til de nugældende regler. Det må jeg henholde mig til. Ellers har jeg ikke forstået spørgsmålet.

Hr. Bjørn Poulsen vil jeg takke for de venlige ord til mig om, at det ikke er min skyld, at svineproblemerne er sådan, som de er. Det synes jeg er den største ros, jeg har fået af hr. Bjørn Poulsen længe.

Som gammel andelsmand er jeg selvfølgelig vældig interesseret i andelstanken, men jeg vil bare sige om andelslandbrug, at uanset om man har andelssystemet eller et andet system, så ændrer det ikke ved økonomien i landbruget. Uanset hvilken ejendomsform man har, så ændrer det jo ikke ved økonomien som sådan. Hvis indkomsterne er lavere end omkostningerne, er det lige dårligt, uanset hvilket system man har. Der skal også penge til at drive andelslandbrug. Hvis de penge overhovedet ikke skal forrentes og afdrages, er det klart, at andelslandbruget vil have et fortrin, men hvem har penge, der i længden kan stå uden hverken at blive forrentet eller afdraget? Normalt er det sådan, at enten skal man selv gøre det, eller også skal andre betale det. Jeg tror ikke, at andelsideen som sådan ændrer noget ved den økonomiske bæring i landbruget, men jeg har ikke noget imod, at man prøver det, og vi vil også give tilladelse til andelslandbrug. Nu skal jeg ikke forlænge strukturdebatten. Jeg har bare på fornemmelsen, at det går meget godt i starten, men når vi kommer lidt længere hen, hvor der kommer andre faktorer, andre mennesker ind i familierne, så kniber det med at holde sammen. Men det er ikke vores ansvar, det ligger selvfølgelig hos dem, der prøver det.